

OPTIMISTGLIMT FRA LANDBRUGET (V)

Fra fallitbo til gaard med skær af smilende velstand

Gaardejeren med den høje forrentningsprocent siger:
Driftsformen ikke saa afgørende, som den måde,
hvorpaa man gennemfører den driftsform, der vælges

Et skær af smilende velstand hviler over grd. Johs. Begtrups gaard "Frihedsminde" i Lyndby på Nordfalster. Gennem en aarrække har denne gaardejer opnået et økonomisk fint resultat – hans forrentningsprocent har ligget i toppen, og naar man skal have en optimistudtalelse fra landbruget, falder det naturligt at lægge vejen forbi "Frihedsminde". Blot det at køre ind på den smukke velholdte gaard sætter humøret op hos den besøgende.

Det er som en lystgaard, siger man.

Men tidspunktet er det uheldigst mulige for et optimistbesøg. Johs. Begtrup ar netop stillet cyklen fra sig efter et besøg i marken. Dagen igennem har regnen silet ned, - dagen i forvejen regnede det, og Johs. Begtrups ansigtsudtryk viser tydeligt, hvordan det har set ud på de 12 tdr. land hvor endnu halvdelen staar paa roden. Resten er begyndt at spire i hobene. Den lyse og venlige stemning, som han ellers gennem aarene har plejet frem paa sin gaard, kan slet ikke finde vej til hans eget sind i øjeblikket. Heller ikke bemærkningen: - "Det gælder et optimistbesøg!" udsletter fra hans ansigt ikke (red.) sporene af synet ude i marken. Det højeste Johs. Begtrup kan svinge sig op til i retning af optimisme er følgende:

- Det er rigtigt at det er gaaet godt indtil nu. Det er sikkert også rigtigt at man i landbruget ofte klager, uden at der egentlig var grund til det. Men nu er det alligevel ligesom grundlaget er ved at komme. Hvordan det vil gaa i fremtiden vil jeg i hvert fald ikke spaa om. Kan vi f.eks. faa solgt vores varer? Eller kan vi finde nye varer at sælge? Det er vel det vi maa sætte ind på, for producere varerne kan vi sagtens.

Johs. Begtrups tanker kredser stadig om ødelæggelserne ude i marken. Og det er jo ikke alene kornet der ødelægges, siger han. Men vejret bevirker også, at vi kommer bagud med alt det andet arbejde. Vi skulle have været i gang med forberedelserne til næste aar, men alt bliver nu forskudt, alt forsinkes og kaster en skygge ind over det kommende aar.

- Der er dog sket uheld før.

- Engang drev jeg et brug nede ved Rødby. Det hele blev oversvømmet og ødelagt. Men dengang var man ung og havde ingen forpligtelser. Man kunne leve paa en sten for 50 øre om dagen. Nu ligger udgifterne der og venter, - det er et helt andet udgangspunkt.

- Men sidste regnskabsaar gik det altsaa godt? Hvordan har De opnaaet en saa høj forrentningsprocent?

- Det er ikke sket ved hekseri. Der er til garden 80 tdr. land. Heraf er de 11 tdr. land med vedvarende græs og resten er delt saa en trediedel dyrkes med frø, en lille trediedel med roer og

en stor trediedel med korn. Vi har aldrig haft et stort husdyrhold – det er i første række frøet, der har betydet et stort plus i regnskabet. Vi har nogenlunde konstant fire afgrøder: sukkerroefrø, eng- og rapsgræs, hvidkløver og kællingetand. Der er gaaet udmærket, og selvom priserne nu i vidde tilfælde er gaaet ned til det halve, har det dog været et godt udbytte til at bøde herpaa.

Jeg tror i øvrigt ikke, at selve driftsformen betyder saa meget for udbyttet i landbruget. De har besøgt H. C. Jørgensen på Annasminde i Holeby, - han har et stort husdyrhold og ikke frø, men udbyttet har været godt. Her på "Frihedsminde" har vi meget frø og lille husdyrhold, - ogsaa med godt udbytte. Og endelig har jeg en nabo, der driver sit brug helt uden husdyr – kun med korn og sukkerroer. Her, ved jeg at det økonomiske resultat ogsaa er udmærket.

Tre forskellige driftsformer, som alle har givet et godt økonomisk resultat. Det kan altsaa ikke saa meget være driftsformen som er afgørende. Men jeg tror det betyder meget, *hvordan* den enkelte landmand gennemfører den driftsform han vælger. Gennemfører han den rigtigt, vil der ogsaa som regel være et udbytte at hente, i hvert fald *har* det været saadan, bortset fra tilfælde hvor specielle uheld, sygdom, vejrkatastrofer o. lign. er indtruffet.

"En Lystgaard"

Da Johs. Begtrup for 24 aar siden overtog "Frihedsminde", var gaarden et fallitbo, og Begtrup sad som bestyrer for kreditkassen. Selv var han ikke af bondeslægt, hans fader var præst i Jylland, - gaarden var vanskelig at drive paa grund af uensartet jord.

I dag er dette forfaldne landbrug blevet en perle blandt danske gaarde. Aar efter aar er der bygget op og fornyet, træer og buske er plantet omkring gaarden og haven – selv langs svinestalden staar blomstrende buske. Straalende nye døre og porte træder skarpt frem i stærkt gule længer. Bag dem findes rum hvor redskaber "hænger på lige", rensede og indsmurt i olie. Til folkeværelserne kommer man gennem en gang med skinnende fliser, der er bad og indbyggede skabe.

- Selv sov jeg i sin tid paa et værelse, hvor madrassen havde store huller, - der var ogsaa rotter, bemærker Johs. Begtrup. Men hvad, jeg var saamænd tilfreds!!!

- Man siger nok, at det nu ligner en lystgaard, fortsætter han. Men jeg har ikke kunne leve af at have en "lystgaard" – det er en arbejdsplads først og fremmest. Paa den anden side tror jeg, det betyder uhyre meget for ens egen arbejdsindsats, at gaarden og dens omgivelser er saa smukke, som man nu evner at gøre dem. Maaske kan man pine lidt flere penge ud af et landbrug, hvis man ikke tænker på dette, alligevel siger jeg altid til de unge, som skal begynde: plant, plant, træer og buske. Det giver saa megen glæde siden hen.

A way of life

Det er som om Johs. Begtrup er øjeblik glemmer hvedemarken medens han gaar rundt og præsenterer sit livsværk – en række smaa monumenter for 24 aars virke, og man mindes under denne forevisning, hvad den tidligere forstander for Rødding Højskole, Hans Lund, har sagt: "Landbrug er ikke blot et erhverv. Det er *A way of life*"

Johs. Begtrup har dog én bekymring (udover hvedemarken i øjeblikket). Hans søn interesserer sig for køer – og ikke for frø.

- "Far kan ikke rigtig lide det, siger hans 16-aarige søn, der netop har faaet lov at oparbejde "Frihedsminde"s kvægbesætning. Men jeg syntes nu det er dejligt med køer".

Han siger det med et saadant smil, at det vel egentlig skulle faa Johs. Begtrup til at huske paa sine egne ord: - Det er ikke saa meget driftsformen det kommer an paa, som det at som det at man paa rigtig maade gennemføre den driftsform man vælger.

Husker han paa det, ville han hurtigt kunne glemme bekymringerne over sønnens interesse for kørerne. Det er én bekymring mindre – og hvedemarken er maaske glemt næste aar – maaske allerede om nogle uger, naar resultatet af roehøsten viser sig.

Optimismen vil da igen kunne lyse helt uplettet over "Frihedsminde".

Anker Randsholt